

fallor constabit non exiguam esse utilitatem historiae philosophicae in studio theologiae exegeticae.

§. XVI.

Ut autem theologi non ultimum est officium arguere male sanas doctrinas, ita & hicce non modo utilem sed & necessariam esse historiae philosophicae cognitionem, dudum mihi persuaderi passus sum. *b* Imo nec multa probatione haec opus habere crediderim, postquam id pene omni aetate creditum est harum rerum peritis. Non urgebo pluribus tritum illud TERTULLIANI: *c* quod haereticorum patriarchae sint philosophi; idem sano sensu plurimi veterum doctorum fuere persuasi, qui errorum scrutati sunt origines. Neque ignoratum id fuit sequentibus temporibus, cum jam olim JO. PICUS MIRANDULA, dum CC. haereses confutare constituit, ex quibus XC. reliquit absolutas, imprimis annis sit ostendere, qua ex parte philosophiae non rite percepta suos illi traxissent errores, uti autor est JO. FRANCISCUS PICUS MIRANDULA. *d* Eodem modo JACOBUS THOMASIVS a. 1665. Lipsiae in schediasmate historico Origines haereseos Simonis Magi, Gnosticorum, Massalianorum, & Pelagianorum; denique theologiae mysticae pariter ac scholasticae ostendit tanto cum eruditorum applausu, ut schediasma istud a. 1699. Halae recudendum fuerit inscriptumque: *Origines historia philosophica & ecclesiastica.* Imitatus est hunc, ut puto, JO. HENRICVS HORBIVS, qui, cum animadvertisset capitale, de materia rerum Deo coaeterna, dogma omnis haeresiologiae & absurdorum, quae hinc oriuntur, dogmatum esse fundamentum, primum specimen hujus rei dedit, ut vocat extemporaneum *de origine haereseos Simonis Magi.* Quod cum ageret adeo in ea, quam conceperat,

In impugnandis erroribus.

b Conf. huc quae differit Jo. Clericus in praef. ad Stanleji historiam philosophiae orientalis.

c Adv. Hermogenem c. VIII. p. 231.

d In vita Io. Pici, cum qua conf. L. I. c. VII. p. 79. de studio divinae & humanae philos.